

Lea.

Näytelmä yhdessä näytöksessä.

Kirjoittanut

A. K i w i.

Jäsenet:

Sakaio (Piipiasa Zacheus), publikanien päämies Jerikossa.

Lea, hänen tyttärensä.

Aram, eräs nuori saduseus.

Joas, eräs fariseus.

Ruben, publikani.

Tapaus: Palestinaassa Jerikon kaupungissa Kristuksen aikana.

Sakaion huone; avonaisesta ovesta näkyy etäällä kallioinen seutu ja kallioin juurilla korkeita palmuja. Sakaio istuu pöydän ääressä, lukien rahojansa lippaasta pöydällä.

Ensimmäinen kohtaus.

Sakaio. Sitten Ruben.

Sakaio. Yksi tuhatta, kaksi tuhatta, kolme tuhatta penninkiä. Siinä kolme tuhatta penninkiä. (Kimmauttaa äkisti lippaansa kiini) Ruben! Unohdanpa viikuna=tarhani. Ruben! (Ruben tulee).

Ruben. Mitä tahdot, herra?

Sakaio. Käh kerta wiikuna ja palsamitarhani ympärillä ja katso, onko kaikki niinkuin oleman pitää. Muista: heidelmät rippuivat walmiina, aita on heikko ja warkaita monta. Tee niinkuin sanoin.

Ruben. Teen sen heti. (Menee).

Toinen kohta.

Sakaio (yksin).

(Uuaa taas lippaansa ja lukee): Kolme tuhatta, neljä tuhatta, viisi tuhatta pennintä. Niin, viisi tuhatta pennintä ja kasa ropoja siihen lisäksi, siinä on rikkauteni rahassa. Riikas olen, mutta miksi en rikkaampi? Viisi tuhatta pennintä; miksi ei kymmenen tuhatta? — Mutta tuleva aika tuopi käännöksi kultaa, jota Sakaio tietää ammentaa ja panna talteen. — Riikas olen, rikkaammaksi tulen, ja olenpa onnellinen myös, niin luulen. Mutta onnellisempi olisin, jos tuo kiiltävä saalis tuossa olisi kokonansa funnialla pyhdetty; mutta juuri niin ei ole laita. Enin kaikista muistelen tuota leskeä Gilgalin kaupungissa. Hän on köyhä, mutta häneltä pinnistin wikkelaasti ulos kaksikymmentä pennintä, — ja kymmenen määrää siinä kohdassa laiti. — No, tosin puristan ja kiskon, „oikein ja wäärin kokoon käärin“, mutta samoin teki tässä ennen minua toinen mies, samoin myöskin mies ennen häntä, ja niin on tapahtunut aina alusta Rooman wallan. Ja, suuri Jehowah! ken on Israelissa kylliksi luja harjoittamaan Sakaion wirtaa, silloin tällöin horjumatta oikeuden tieltä pois? Tuskin joku woimallinen rabbi. — Mutta kuinka suuri on tuossa ropojen luku? (Lukee. — Joas tulee sisään Sakaion huomaamatta).

Kolmas kohta.

Sakaio. Joas.

Joas (eritseen). Tuossa istuu ukko htin ja, niinkuin luulen, lukee aarteitansa. Niin, siinäpä se voima, joka minua, puhdasta fariseusta, vetää wäkfim hönkatsotun publikanin huoneeseen. Tästäpä saan pitää hywänäni paljon nuhteita ja tihlmhyttä monelta wanhurskaalta hstävältäni ja heimolaiseltani. Mutta ukolla tuossa on kulta ja tawaraa, joista ei sydämeni mieli enään erota, ei, waan kaiken tämän rikkauden perilliseksi tahdon tulla hänen tyttärensä kautta. (Katsoen yli Sakaion olan). Haa, mitkä kiiltävät kulta-kasat!

Sakaio (huomaa Joaksen ja lyö äkisti lippaansa kiinni). Mies, mitä näit?

Joas. Kulta, kulta!

Sakaio. No, mille nähti?

Joas. Mullalle, mullalle!

Sakaio. Mullalle? Jos niin aattelet kullasta, niin etpäs koskaan pshy warallisena miehenä, waikka ammentaisi onni sun arkkuusi vielä suuremmat perinnöt kuin ne, jotka jo saanut olet. — Kulta, Mitä? oletko tyttäreni ansaitsewa ja hänen kauttansa viimein kaiken tämän kullan, jonka hiellä ja waitalla olen koonnut vuosien kuluesä?

Joas. Alkoon tämä teitä huolettako, isä. Kuitenkin pois, kauwas minusta se, että rakastaisin täällä hlitse kaikkea tuota maallista tawaraa, jonka koi syö, ruoste raistaa ja warkaat tawaa. Minä pelkään ja rakastan ainoastaan Israelin Herraa, joka tähän asti on minua warjellut ja tästälähin warjelee kaikesta synnin loasta. Joas ei jumaloitse kulta ja rikkautta, mutta hänen päästäwäinen luontonsa tekee, että rikkaus hänen haltusansa ei wäheene waan enenee päitwä päitwältä. Tawaraa en katso hlon, waan rehellisellä tawalla tahdon sitä lattaamatta koota. Ja mistä syystä? Siitä syystä, että viimein kuin näen

itseni kyllin warakkaaksi, taidan harjoitella laupuden töitä Her-
ran funniaksi.

Sakaio. Mutta aina warowasti, aina warowasti, muis-
tellen pahoja päiviä, jotka woiwat meitä lähestyä.

Joas. Warowasti, sen tiedätte.

Sakaio. Minä tiedän, että toimitan Lealleni miehen,
joka ei tuhlaa mitä Sakaio on koonnut, waan saattaa säästöt
paisumaan yhä enemmän ja pitää köyhyyden kaukana siitä huo-
neesta, jossa tyttäreni emännöitssee. Joas, rakastatko lastani?

Joas. Wähemmän kuin Jehowaa, enemmän kuin itseäni.

Sakaio. Ja enemmän kuin minun kultaa?

Joas. Mitä kysytte?

Sakaio. Yhtä kysyn. Katso, jos nyt pahapäiwäni tu-
lisi, ryhtäisi päälleni tuulen puustana, kuin ennen Jobin on-
nettomuuden päiwä, temmaisten minulta kaikki, ja minä seisoi-
sin kerjäläisfauwa kädessä; sano, ottaisitko siltentkin tyttäreni
waimokses?

Joas. Elohimin nimesä, minä ottaisin hänet.

Sakaio. Terwe sinä!

Joas. Rakkauteni häntä kohtaan ei ole kullan pynyttä,
waan puhdas ihastus, niin kuin ennen Jaakopin potvessa Raak-
telia kohtaan.

Sakaio. Poikani, minä tahdon uskoa sen, ja olen wal-
mis laittamaan häitä.

Joas. Yhtä mielin kerran vielä kysyä. Raituani tyt-
tärenne, kuinka suuren huomen-lahjan saan?

Sakaio. Kaksi tuhatta penninkiä.

Joas. Ei, kolme tuhatta.

Sakaio. Kaksi tuhatta, ei ähyriä enemmän. Mutta men-
thäni viimein isieni luokse, silloin tiedät saatwasi kaikki; ole thy-
thwäinen.

Joas. Wakaasti suostun odottamaan, kun waan kerran
olen saanut tyttärenne. Mutta siinähan on solmu.

Sakaio. Jonka atvaa isän valta.

Joas. Hänen sydämensä on minua kohtaan kylmä, mutta Aramille aivan hempeä.

Sakaio. Waan sinä hänen saat, mutta Aram saakoon sauvastani, jos kerran vielä hän uskaltaisi astua minun huoneeni. Monta on minulla syhtä, hyljätä tämä mies. Katso, hän on saduseus, waikka alhaista sääthä, ja siis enemmän vielä inhoittawa kuin itse saduseusten päämies. Hän on puoleksi Kreikkalainen, lukee yhtä kewyhtmielisesti Moiseksen lakia kuin pakanain saastaisia kirjoituksia. Tuttistella muukalaisten eshyttäviä kirjoja: rangastuksen alainen teko!

Joas. Ritwithstä ansaitsewa, kitwithstä!

Sakaio. Ja mikä on hän vielä? Röyhä rotta. Ja se on pyhäistä pahin. Antaisinko siis tyttäreni hänelle? En, niin kauwan kuin elää Israelin Jumala!

Joas. Minä kiitän teitä. Mutta olkoon asia lujasti wahvistettu, wierasmiesten kuullen.

Sakaio. Se tapahtukoon, kun tyttäreni tulee.

Joas. Missä wiipyy hän? Ehtä tuon kirotun saduseuksen luona taas, hänen wietkaan äitinsä puheilla.

Sakaio. Erehdytpä. Nyt on hän luwallani pois, mutta kadunpa toki, että päästin hänen. Jo eilen läksi hän erään hystäwänsä seurassa katsomaan tuota profeettaa, näkemään hänen ihmeitänsä, joista kerrotaan loppumatta. Kimahtihan — ja sen mahdat ietää — eilen kaupungissamme suuri huuto ja maine tuosta eriskummallisesta miehestä, tuosta Natsarenosta, jota kutsutaan profeetaksi, wieläpä Messiaaksikin.

Joas. Kaiki hulluutta! Tuttistele kirjoja, niistä olet löytävä järkähtämättömän todistuksen, ettei tule profeettaa Natsaretin kaupungista, saatikka Messias, Israelin luwattu nltä, Dawidin huoneen hera.

Sakaio. Minä sanon: niin kertoilee kansa.

Joas. Tämä kansa, tämä wiheliäinen joukko, joka ei

tunne lakia eikä profeettoja, olkoon kirottu! Kirottu olkoon tempelikas roistokansa! Ah, että lastitte neidon siihen petolliseen virtaan.

Sakaio. Toitwon kuitentfin

Joas. Waiti! Seitsemännän rukouksen hetki on tullut. (Sankee polwillensa ja rukoilee). Minä nostan kätteni ylös korkeuteen ja kiitän sinua Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala, Jaakopin Jumala ja meidän isäimme Jumala! Minä kiitän sinua, etten ole ryöväri, en waras, enkä valehtelija, etten istu siellä missä pilkkaajat istuvat, vaan känskelen kaukana jumalattomain retkiltä. Katso, minä olen kuin istutettu viikunapuu juoksewan wirran reunalla, joka aina on kantava hedelmänsä oikeaan aikaan ja jonka lehdet eivät lakastu. Katso kerran viikossa minä paastoon, kerran viikossa lahjoitan uhriarkkuihin ährin, ja aina Sinua sapattina hlistän, weisaan tempelin pyhässä salissa. Herra, ken palkvelee sinua herttaammin Benjamin maassa, ja ken on siis enemmän ansaitseva että hänen hywin käwis, niin istuesssa kuin astuesssa, niin maatesa kuin waltwoessa? Herra suojele Joasta aina, mutti shöfse hänen wihamiehensä helvetin tuleen! Kuule rukoukseni isäimme Jumala, sotajoukkojen ruhtinas, herra Sebaot! (Nojsee ylös. Tämän kuluessa on Sakaio korjannut lippaansa ja tehnyt yhtä ja toista siivoamista huoneessansa. — Lea tulee).

Meljäs kohtaus.

Entiset. Lea.

Sakaio. Tyttäreni, sinä olet viipynyt kauvemmin kuin lupani myönsi.

Lea. Ah, isäni! lentäen kuluu aika, kun sydämemme asfartelee taitvaan ihmetöissä.

Sakaio. Sielusi on tulesa ja lieyissä, luulen minä.

Lea. Oi, pyhälle tuntuu ilma jota hengitän, pyhälle tuuli viikunatarhasamme!

Sakaio. Joko hulluttelet sinäkin?

Joas. Mitä sanoin minä? Haa, villiitys on saanut vallan!

Lea. Joas, ole lausumatta niin, ja sinä, mun isäni armias. (Palailee isäänsä) Isä, minä olen usein ollut totteleman lapsi, mutta anna minulle anteeksi, taiwaan rakkauden nimessä, anna minulle anteeksi kaikki. Tästälähin lupaan olla kuuliainen Leasi aina.

Sakaio. Mun tyttäreni, hyvä lapsihan olet ollut aina, paitsi yhdesä kohdassa, mutta siinäpä tuihi itsepintainen ja vastahakoinen. Sinä hymärrät?

Lea. Minä hymärrän; tämä viittaa Joakseen, mun ylkääni.

Joas. (Eriksen) „Ylkääni!“ Sen sanan kuulen hänen suustansa ensimmäisen kerran. Hänen mieltensä on muuttunut.

Lea. (Ottaa Joasta kädestä) Joas, aikwan penseä on poiveni ollut sua kohtaan, sen tunnustan; mutta minä tahdon rukoilla itselleni taiwaalta rakkautta, ja rakkauden hengen lapsena sua kerran waimonasi palvelen ja tunnioitan. Aram, nytpä unohdan sinun ja liithn Joaksen kohtaloon; sillä niin on isäni tahto. Jos toisin tefisin, niin saattaisipa kenties murhe hautaan hänet, joka on mun siittänyt ja niin hellästi kasvattanut, hänenpää kenties kuolettaisn ennenkuin aikansa on tullut, ja minua kohtaisi korkeuden rangaistus. Mutta jos tähtän hänen tahtonsa, rakentaen rauhaa, niin asettuwat hywät enkelit huoneeseni ja viimein kantawat mun sieluni Abrahamin helmaan. Rauhaa, sowintoa tahdon tehdä, niin käskee Matsarenon oppi, tuon Jumalan lähettämän miehen oppi. (Ojentaa Joakselle toisen kätensä). Joas, katso morsiantas!

Sakaio. Tämä on somasti tehty, mun lapseni, oikein foreasti! Joas, oletpa nyt kihlattu mies; hän tarjoo sinulle kätensä ja sydämensä.

Joas. Ole terwehditty, soma neito!

Sakaio. Eikö ole hän oiwallinen lapsi?

Joas. (Syleillen Lean päätä) Eihän sitä voi kieltää. (Eriksen) Tähtyhä takoa, tähtyhä takoa, niin kauvan kuin on rauta lämmin, takoa ja peitellä vielä millä silmällä katselen sun huluuttasi. Mutta kas, kun kerran olet waimoni, laillinen awio=puolisoni, niin kyllä sun opetan juoksemaan narrin retkillä ja kuulemaan thymän Galilealaisen kirottua oppia. Toki nyt käsket wiisaus, että hillitsen mieltäni vielä ajan tuonnemma, waikka paisuukin sappi. Mutta tuleepa tästä vielä luku laulun perästä; tulee.

Sakaio. Rukoilitko taas? Waan sano; ah! eikö ole hän oitwallinen lapsi?

Joas. Ei voi kieltää.

Sakaio. Natsareno on siis waiwuttanut hywää eikä pahaa.

Joas. (Purren hammasta) Hmm, hmm! (Lea kääntyy isänsä puoleen).

Lea. Mun kallis isäni! hytwoin tekee hän kaikki tämä mies. Sairaat hän parantaa, syntisille saarnaa hän armoa ja orjille iäistä wapautta. Oi! olenhan nähnyt hänen ihmeellisen woimansa, sen näin kun talutettiin hänen eteensä mies, joka myhkä ja kuuro oli. Liepeästi tarttui hän mieheen, painoi for=menja hänen korsiinsa ja katsahti laupeaasti ylös taiwaaseen. „Hefata“ hän lausui, ja kohta aukeniwat miehen korwat, hänen kielensä siteet päästettiin, ja selwästi hän haasteli suureksi ihmeeksi kaikille. Millä kiitollisuuden ihastuksella silloin parannettu katsoi parantajaansa, ja millä jumalallisella hymyllä loi häneen silmänsä Natsaretin poika, rakkautta täynnä. Mikä juh=lassinen hetki, jona kaikki kansa itkuin hystähti heidän ympärillään! Oi! armon=liiton enkeli on meitä lähestynyt matalasta majasta Galilean wuorilta, mutta Jumalan linnasta on hänen sielunsa lähtenyt alas. Ja siunattu olkoon se kohtu, joka häntä kantoi, siunatut ne kädet, jotka häntä tuuwittiwat! Tullut on Israelin otollinen aika, nousnut on sen autuuden päivä. — Isäni armahin!

Sakaio. Ihmeellistä!

Joas. (Eritseen) Saatana on karannut kahleistanja ja willitsee nyt maailmaa.

Sakaio. Sano tyttäreni, millainen on miehen muoto?

Lea. Isäni, kuinka voisin kuvata häntä, lähettilästä ikuisen aamun? Niinkuin aamun koitto paistaa hänen kirkas otsansa, ja kuin aamun tähteä katsoi hänen silmänsä säteilevät, lausuen maailmasta, jolla ei ääriä ole. Vertaisinko aamun rustoon hänen huuliensa hohtavaa kultaa, joista hengittää puhkaus ja pyhyys? En tiedä, mutta tiharat hänen olkapäilläänsä välkkyvät niinkuin muhewat pilvet, niinkuin varjoisten pilvien somat kierrokset Hermonin hartioilla välkkyvät. Hän halvaassa manttelissa kähäskelee, samoin hameessa, Galilean waimoin kutomassa, ja purpurainen nauha wöittää hänen hoikan miehustansa. Ah! hänen kuvansa juhlallinen korkeus meitä taitvuttaa alas ja taas samon kuvan lempeä woima wetää meitä armaasti hänen manttelinsa liepeisiin. Ja sille, joka hänen kaswojansa katselee, hän lainaa waloa sädeloisteestansa, niin kuin lähteelle waloa antaa auringon terä. Niin, jos äänetönnä hän seisoo. Mutta kun aukenewat hänen huulensa, silloin taikuu ääni woimallinen niinkuin Jehowan, ja kuitenkin lempeä kuin tuulen hyminä Salemissa. Niin taikui hänen äänensä saarnatesjansa Jumalan waltakunnasta. (Katsahtaen hartaudella ylös) Sinne mua kerta saata, armias henti taitwahan! Sinne meitä taikkia kerta saata!

Joas. (Eritseen) Tosi! Saatana on pääsenyt irti ja willitsee maailmaa walkeuden enkelin haamussa.

Sakaio. Lapseni, kerro mulle lyhyesti mitä hän saarnasi.

Joas. (Eritseen) Kas niin!

Lea. Sydämen puhtautta, hengen siweyttä tahtoo hän meiltä ja että hylkäämme kaikki saastaiset ja häijyt himot. Wi- han, wainon hän tuomitsee pois ja tahtoo, että rakastamme

kaikkia, kaikkia, niin vihamiehiämme kuin ystäviämme. Vihamiehiämme! Isäni, huomaittaat tämä.

Sakaio. Vihamiestämme rakastaa! — Se on uutta.

Lea. Mutta jaloa, ihanata, ihanata!

Joas. (Eritseen) Yhdistillistä!

Lea. Kaikki hän kutsuu liittoonsa, niin pakanat kuin Israelin lapset, niin publikanit kuin temppelin vartijat hän kutsuu taitvaan liittoon.

Joas. (Eritseen) Voi taitvaallista melskaa!

Lea. Ei ketäkään katso hän yllön, ei syntistä suurimpaa, joka vaan katu ja parantaa itsensä. Uutta, vilpittömtä henkeä hän tahtoo, ja jo täällä murheen laaksoissa hän lupaa meille palkinnoksi omantunnon rauhan ja puhtaan ilon, mutta viimein kuoltuamme hän antaa sielullemme iankaikkisen autuuden Jumalan pyhässä Sionissa.

Joas. (Eritseen) Yhdistillistä, yhtiä! Heisaa kaikki Sionin pojat ja tyttäret!

Sakaio. Sano missä erosit miehestä.

Lea. Kappaleen matkaa kaupungin portista, jota hän lähestyy.

Sakaio. Minä tahdon hänen nähdä!

Lea. Rientäkää häntä vastaan!

Joas. Mitä mieletöntä?

Lea. Mun hyvä isäni, rientäkää häntä vastaan!

Sakaio. Paikalla, ja seurattoon mua Ruben. Häntä tarvitsen; sillä olenpa kowissa kiipaleissa vuokramiesteni kanssa toisessa talossani. Eipä helttiä sieltä leikiten vuokra, mutta nytpä on lähteminen kiristämään heitä, ja toimitan siis yhdellä tiellä kaikki asiaa, koska taloni on lähellä kaupunkimme porttia. — Minä tahdon nähdä tämän miehen!

Joas. Seisattukaat, malttakaat mieltänne!

Sakaio. Miksi tahdot niin?

Joas. Pöyhittää hänestä kaukana, muutoin kiukkuinen perkele kiertää päanne hulluksi.

Sakaio. Ole pelkäämättä poikani.

Lea. Joas, tämä puheesi on taitvaalle kauhistus. Di hlkäni! lähdeppäs sinäkin häntä katsomaan, ja oletpa huomaitsewa, toiwon niinä, ettei ole hän perkele, waan Messias itse.

Joas. Messias! Hahaa! Missä ovat sitten hänen legionansa, siivitetty ratsas-joukkonsa, missä voimat, joilla kufistaisi hän Roomalaiset, shöksişi ne helwettiin alas ja rakentaisi uudestaan Dawidin linnan? Näitä taikkia ei kuulu eikä näh.

Lea. Sinä et käsitä hänen oppiansa. Ei ulkonaisella tavalla, waan henkensä voimalla on hän wapahtawa maailman.

Joas. Mikä hulluus!

Lea. Wiisauus taitwaallinen!

Joas. Lea, Lea, sinä olet soaistu.

Lea. Nähtyäni maailman walkeuden.

Sakaio. Minä myös hänen tahdon nähdä. — Wartioitse huonettamme tarkasti, Leaseni, ja liiotentkin lipasta tuolla, sinä tiedät!

Joas. Kerran vielä teitä rukoilen: olkaat kaukana waa-rallifesta miehestä!

Sakaio. Minä menen, mutta wartioitse wiikuna- ja pal-samitarhaani sinä. Ruben astukoon jäljissäni. Känskele hrt-timaasfani, kunnes palaan retfeltäni takasin, ja sitä, joka mie-lisi tunkea läpitsä aidan, sitä iske päähän, iske konnaa sauwal-lasi päähän. Mutta sinä, tyttäreni, muista kallis arkkuni tuolla. — Tule, Joas, ja ole uskollinen wahti. (Menee).

Viides kohtaus.

Entiset pait Sakaio.

Joas. (Eriksen). Voi etten taida sinua estää! sillä aawistanpa pahaa. (Menee).

Kuudes kohta.

Lea (yksin).

Kurja isäni, sun kulta-arkkusi on sun ratas maailmasi, joka painaa sinua niin päivällä kuin yöllä. Tustallinen onpi rikkautesi onni, waikka olisitkin toonnut tavarasi oikeuden mitalla. Mutta, isäni, oletko aina tähtellyt tätä mitta? Toista pelkään minä ja pelkään taivaan rangaitusta, joka taitaa ki-roukseksi muuttaa huomen-lahjani mennessäni miehelään. Ritkaasta isästä lähden rikkaalle miehelle, mutta luulenpa, että on heillä molemmilla syhtä katsoa surun pimentämällä silmällä rehelliisyyden kulta-waakaa, ja silloin ehkä synkistyy heidän elämänsä päivä. Ah! heidän aarteensa ovat mun sielulleni kauhistus. Mutta ilon ja rauhan tarjoo sydämelleni köyhä Aram. Hän lempii Leaa Lean tähden, waan ei hänen isänsä kullan tähden, ja Lea lempii häntä ja tahtoisi mennä hänen waimoksensä, mutta toisin on isäni tahto. Ah kuinka katterata erota sinusta, sä päivänäi lempeä! Sinua lemmin, waikka oletin Sadu-sealainen, että usko että kuolemme elämään ijankaikkisesti. Mutta ehkä uskot tofi waikka et usko, ehkä epäilet nuorukainen, kaunis ja hleiwä. Mleiwä sä olet kuin Jerikon palmupuu, joka taivaan korkeudessa humisee, ja kaunis sä olet; ihanata onpi sua katsella kuin Nebon harjalta luwattua maata. Niin sua sieluni kutsuailee. Mutta jalompana, kirkkaampana seisoiisit mun edessäni vielä, jos uskoisit taivaallista oppia Natsaretin profeetan suusta. (Eistuu) Oi! ei poistu mielestäni ihmeellinen mies, ei hänen haamunsa, ei hänen äänensä helinä; ja pyhänä tarinana wäikkyy muistossani mennyt päivä ja mennyt waltwottu yö. (Unisena) Sun jaltojesi juurehen, punehtuen kainosti, minun sieluni waipua tahtoo waipua, nukkua nukkua uneksimaan suloisinta unta. Siitä alkaa pelastuksen tie, Jumalan waltakunnan tie. Sinne minua saata saata minua sinne, laupias Goel! (Nukkuu. — Aram tulee).

Seitsemäs kohta.

Aram. Lea.

Aram (erikseen). Hän on nukuksissa; hän lepää wiattomuuden rauhallista unta. Ihanasti sielvä huntu, muodostaen monikiemuraista walkeata pilveä, peittää sun pääsi, ja somasti tummat kiharasi kierteleikse tämän walkean huiwiiu alla. Sun hameesi, mukaellen orjantappura-kukkasen punertavaa pukua, sulkee sun hienoon werhoonsa, mutta ei kuitenkään sulje eikä peitä käsiwarssiä kynnäspäistä formiesi ruusuisiin päihin asti; waan paljastettuina ne kimmeltävät, woittaan päivän tirkastaman lumen Eibanonin kukkuloilla. — Tämä kutwa mua wiehättäen wetää publikanin huoneeseen, tuon miehen majaan, jota juutalaiset wihaawat. Toki; miksi wihattu, jos wirkaansa hän toimittaa tunnialla. Mutta itsekäs ja taikauskoa tähynnä onpi Israelin kansa. Mutta minä, muistaessani sinua, armahaani, tahdon katkaista kaikki mikä woisi wäliämme himmentää. Sinua kohden aina, waikka Gehennan höhön saatta, tahdon rynnistää, halkaisten wastuksien synkeät seitat. — Lea, katsellesani sinua, uneksuneena tuossä, tahtoisinpa melkein uskoa, että sinussa on kuolematoiminen sielu. Uskoisinko, aattelisinko niin? Löythyhän kuitenkään myriaadeja, joiden rinnalla luontokappaleen ei tarwitse juuri häwetä. Missä on siis eroitus? Olisiko se mahdollisuuden siemen ihmislapsen powessa, joka siirtää hänen elikosta äärettömän kautwas? Mitä aattelen? Mitä uskon? — En tiedä, en tiedä! mutta ihastuksella katselen impeä tuossä, ihastuksella ja polttawalla waiwalla; sillä hän on kaunis kuin serafim, ja on hän ehkä huomena Joaksen oma. Oi, kiusallinen aatos, aatos tustaa tähnnä! Hänkö kerran on lepääwä powella, joka tuossä nyt huokuu hiljaisessa autuudessa? Hän! Sinä suloiesti pu-reskelewa mato, katkaise jo sydämen juuret kaikki! Hänkö nautti näiden huulien pöörhättävää hekkumaa, Saaronin pphää ruusua tuossä? Mutta, Joas, haa, minä warastan sun kuk-

katsele siinä ylöspäin, kun se on kääntynyt pois! (Suutelee Leaa, joka heräy. — Aram poistuu hänestä muutaman askeleen).

Lea. (Noussee ylös) Aram!

Aram. Lea!

Lea. Aram, mitä teit?

Aram. Mitä tein minä, Lea?

Lea. Mitä tiesin minä, mitä tiesin minä, — ah, taitvaan ihanaus! — mitä tiesin minä?

Aram. Ja minä?

Lea. Baiti! Minä kurja punehdun ja häpeen, ja taas en häpeen ja punehdun. Baiti, Aram, waiti! Sinä ansaitset rangaistuksen.

Aram. Rangaista minua.

Lea. Joaksen puolesta sen teen.

Aram. Etkö itse puolestasi?

Lea. Voi! minä mieletön nyt! aikaa sinua nuhtelen ja kiitän. Kiitän? Älä luule! Rangaista sua tahdon, rangaista! älä luule, älä luule! Voi mikä moninkertainen hulluus! Mutta katso naisen luontoa, katso älätkä ihmettele. — Aram, Aram, miksi teit niin ihanaasti tämän pahan työsi? Aramin suudelmasta herätä onpi suloiista niinkuin taitvaan manna, suloiista kuin taitvas itse; mutta älköön niin kuitenkään tapahtuko, ei, ei, mun ystäväni ei! Aram, kuule suustani katkera sana, sinun katkera kuulla, mutta minun ehtä vielä katkerampi lausua. Ystäväni, älä arvaa koskaan enään tämän huoneen ovia. Minä lemmin sinua, mutta, mutta vaimokseksi en tule. Joasta en lemmin, mutta vaimokseksi hänelle tähtyy minun mennä; sillä niin on isäni tahto, jonka olen Jumalan nimesä tähtättävä. Tiedä, hän on nyt sulhaiseni, hänelle olen luvannut sydämeni, eloni ja olentoni kaiken.

Aram. Tämä on päätetty siis?

Lea. Miniaaksi.

Aram. Etä enään toivoton haamettakaan löhdy.

Lea. Ei, ystäväni. Mutta ole kuitenkin lohdutettu, sinä unohdat minun pian ja valitset itsellesi Jerikon palmumetsässä toisen morsiamen.

Aram. Nyt olkoon hautani se morsian, jonka helmaan waiwun.

Lea. Aram, Aram, miksi riehut?

Aram. Miksi eläisin enään?

Lea. Sielusi autuuden tähden.

Aram. Hm.

Lea. Älä kiellä pois, älä kiellä pois meidän taitvaallista kotamme. Ethän toki milloinkaan ole wahvasti wakuutettu siitä, että totisesti niin, kuin tahdot uskoa nyt, ovat elämän ja kuoleman asiat. Siis älä seisjo thythwäisenä tässä tummassa sumussa, waan katsojaha aina kauwemma ja rukoile taitwaan isää, että awaisi hän silmäsi huomaitsemaan armonsa walkeutta. Räh kuulemaan Matsarenoa, täh hänen oppiansa kuulemaan. — Sano mitä aattelet hänestä.

Aram. Miesi ihmeellinen, jos niin hän on kuin maine sanoo.

Lea. Hän saarnaa meille autuitten ewankelioa, neuwoo meitä wäshmättä rukoilemaan ja lupaa meille wiimein woi-ton kruunun. Hän itse, waiwka jalo ja puhdas niinkuin korkeuden firkas waiwuuus, rukoilee sittengin usein ja hartaaasti meidän isäämme, jonka asunto on taitwaassa. Suotko minun kertoa mitä näkivät filmäni eilen, laskeissa kauniin päiwän?

Aram. Kuultelenpa mieluisasti.

Lea. Katso, kun seurassa monilukuisen kansan tulimme erään korkean wuoren juurelle, katosi joukostamme äkisti wieraamme Galilean maasta, katosi eikä kenkään tietänyt mihin. Mutta pianpa minä ja katsoi matkakumppaniani näinimme hänen astelewan wuoren warjokasta rinnettä hlös himmeitten öljypuiden suojassa. Rupeimmepa kohta kilwan ja kaartaen juoksemaan hlös, ehdimme wiimein, kowin hengästhneinä, wuoren harjanteelle, jossa tuuhean seeterin werhossa katselimme jumalallista miestä, joka rukoili, kauniina ja firkastuneena. Milloin

heleässä forkuudessa wiipahivat kauvan hänen ihanat silmänsä, ja koko hänen olentonsa hengitti wakaavuutta ja hurstkautta, milloin waitvutti hän taas katsantonsa alas kohden itäisiä maita ja seisoi salaisesti hmyhten ja niinkuin uneksuen unta pyhää. Ja näky siellä Jordanin laakso, Gileadin vuoret kuin sinertävä satvu, ja vuorten wälistä Rabat-Ammonin kaupunki etäällä, mutta tuonnempana vielä, ihan ilman reunalla, haamotti Arabian hiekinen kellahtawa maa. Sinne hän katseli, mutta katseli kohden kirkasta korkeutta taas, ja hänen silmissään leimus suloihin tuli, otta paistoi kuin juhlapäivän puhdas taiwas, ja hänen hituuskierteisä ympäriltä — niinkuin tuntui meistä kaitista, jotka tähtäilimme häntä — säteili walo ihmeellinen ja kirkas, antaen aatwistusta pyhien funniasta ja kirkkaudesta. Tämän kaltaisen näimme olennon harjulla huimaatwan wuoren. Ja kun läksi hän taas kähstelemään alas, asui hänen kätwoillansa ijanikaikkinen rauha. Niin hän poistui, auringon waiquesa Efraimin tukkulain taakse iltaruskon purpuraiseen mereen ja seeteripuiden peit-
tyessä hämäänsä. Kaunis, juhllinen oli tämä näky.

Aram. Armas Lea, oletpa maalannut sieluni eteen an-
karan kujan rukoilewasta miehestä.

Lea. Tätä älä unohda sinä, joka hurjasti riehut, kun sydäntäsi kohtaa täällä wastointähyminen.

Aram. Olithan mun sydämeni korkein kalleus sinä.

Lea. Mutta perintö kalliimpi on sinulla jalellä vielä: kultainen istuin Jehowan kaituwas-
sa pylväs-salissa, jossa en-
kelien kanteleet soiwat. Rukoile Aram, rukoile woimaa sielullesi.

Aram. Totisesti! oletpa kohottanut masennettua mieltäni, että kerran vielä tahdon nostaa otjani ylös, waikka nyt ku-
wautuukin eteheni elämäni päivä kuin Rhyntel-laaksoissa illan
nukkuma paiste. Mutta onhan kowa osani pakoittanut eroa-
maan sinusta. Siis hywästi jää! (Ottaa Leaa kädestä).

Lea. Voi murheen hetkeä!

Aram. Ole onnellinen!

Lea. Onnellinen ilman sinua? Ah!

Aram. Seisothan lujana uskoisiasi Natsaretin mieheen.

Lea. Haasteletko wakaasta mielestä?

Aram. En iktastele juinkaan.

Lea. No, minä hymärrän sun aatoksesi. Mutta tiedä, me voimme olla onnettomat ja kuitenkin onnelliset, toivossa onnelliset, vaikka kärsiikin sydän kullessa päivän hetken. Onnellinen, onnellinen! vaikka sun jäähyväis-kätesi tempaisekin kaiten tukkaismehun elämäni kaskoilta pois, että kuoleman kalweilla postilla onneni seisoo, kääntäen silmänsä nythisyhdestä pois, mutta katsoen ihanaiseen kautaiseen tulewaisuuteen. Onnellinen! Silmä toivon riemua tähnnä, mä tähtäilen taitwaan reuna, waeltaisjani halti ohdakkeisen maan. — Hywästi, hstäwäni!

Aram. Hywästi! Minä menen.

Lea. Wiilhy hetki wielä.

Aram. Hetken päästä on isäsi tässä.

Lea. Hän wiipphy hetken wielä.

Aram. Joas tässä kierteleo ympäri kuin koira.

Lea. Se on mun furja tulewa mieheni.

Aram. Unohdinpä.

Lea. Hywästi, hywästi!

Aram. Niin, ja erotkaamme.

Lea. Suo minun uneksua wielä potwellasi lyhykäinen aika, lyhykäinen, ei kauvemmin kuin kameli henkeänsä wetää. (Wai-puu Aramin rintaan) Aram, usko Kristukseen, sillä hän on Israelin Messias. Usko häneen ja sinä olet onnellinen. Aram! (Äänettömyyttä. — Joas tulee perättä).

Kahdeksas kohtaus.

Entiset. Joas.

Joas (erikseen). Haa! Mitä saatanaallinen näth! (Ää-neensä) Kirous! (Lea wawahtaa ja poistuu Aramista filjahtaen). Joske alas, Sebaotin tulinen nuoli!

Lea. Joas, kuule minua!

Joas. Pois, kavalat kärmekset, pois!

Aram. Siivostit!

Joas. Siivostitko? Vain niin. Menekö minua vielä siivostit nauttimaan kaikkea tätä, sinä perkele! Kukaan ei saa tulla sinun tuomittun päälle! (Vähän häntä saavuttanut).

Lea. Joas, Joas!

Joas. Kuule, ja kukaan ei sinun korvissa!

Aram. (Käydyt häneen ja hiljennet häntä). Enpä mieltä juuri ottaa vastaan istuja sinun saavuttajasi. Hiljennet mieltäsi, sinä vääräpäätäinen fariseus!

Lea. Voi meitä, voi!

Joas. Pois kirotut kunnat hurkkaan Abrahamin lapsen puhtaasta ruumiista! Hiljennet, se kirottu!

Lea. Aram! Joas! Minä rukouksen teitä. (Sakaio ja Ruben tulevat ja erottavat riitelijät).

Yhdeksäs kohta.

Ertiset. Sakaio. Ruben.

Sakaio. Mitä on tämä? Mitä tappelua rauhallisessa huoneessani? Erotaat ja kunnat te kunnat vihan lapset! No, hiljaa Joas! Haa! olisin nyt sama kuin äskettäin mentäni, niin vakaamalla teidät lähettäisin ulos ja vakaussapa molemmat pyhäkirkkoitte tuolla kivisellä tanssilla. Mutta, nyt — kiitos Herran — nyt se kunnat teitä vihanne vakaussapa. — Joas, Joas, tulla kiitos; sillä tuo muutosi, kalle ja pedollinen, meitä kunnat. Vakaussapa, sinä kunnat, niinkuin kunnat kunnat kunnat. Joas!

Joas. Eikö eikö ole minulla kunnat? Ah! Tiedät, vihan on oikea.

Sakaio. Poikasi, viha ei ole täällä oikea missään. Mutta kunnat mitä kunnat ja kunnat olet kunnat. Sa-

nokaat, mikä saattoi matkaan riitatelmeen, ja sanoakaat totuus, että tiedän lausua oikean tuomion.

Lea. Mun hyvä isäni.....

Joas. Sallippas minun, tyttö sinä, lausua totuus ensin. Minäpä tässä kannustaja olen, minäpä loukattu mies.

Sakaio. Sano.

Joas. Mutta tullut on kahdeksannen rukoukseni hetki, ja Jehovalle olkoon kunnia ylitse kaikkein. (Lantee polwillensa ja rukoilee). O Herra Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala, Jaakopin Jumala, kuule minua! Warjele minua aina saduseusten saastaisuudesta, siitä spitali-taudiasta, joka meitä polttomerkillä merkitsee helvetin warmaksi saaliiksi, ja waiwuttaa meidät wiimein alas tuliseen pätsiin! Siitä synnin loasta minua warjele, sinä taiken firrtauden lähde! Ah, kuule minua! Minä paastoan niinkuin määrää isäimme laki, minä lakkaamatta sinua rukoilen ja paltwelen. Sentähden kuule minua, tue minua, ja wihdoin, kun hetki on tullut, saata minua pyhiesi majoihin! Aseta niin, mutta masenna katwalat sortajani, jotka, niinkuin kiljuvat jalo-peurat, känskelewät kantapäisäni, tahtoen minua niellä. Mutta korwenna heidän ruumiinsa ja sielunsa wihasi tulella ijantaittisesä pimeydessä! Kuule minua, Herra, Herra, kuule minua isäimme woimallinen Jumala! Amen. (Rousee ylös).

Sakaio. Mutta mitä on sinulla walittamista?

Joas. Minä kysyn teiltä: oletteko koskaan luvanneet tytärtänne Joakselle awioiksi?

Sakaio. Sen olen tehnyt ja sanasani pyssyn wiellä.

Joas. Hyvä! Minä kysyn sinulta, Lea: oletko koskaan luvannut sydäntäsi Joakselle?

Lea. Hetki sitten wakaasti sen lupasin.

Joas. Ja wapaasti?

Lea. Toi.

Joas. Olemme siis kihlatut?

Lea. Olemme niin.

Joas. Mutta näinpä julistit oman tuomiofi, piikaseni.

Lea. Jää, tosin kerran vielä tahdoin kallistua hänen rinta-hansa. (Joas keskeyttää hänen, karastellen kurkkuaan ja kowasti).

Joas. Herran nimesä ja taitwaan! kuulkaat mitä näkivät silmäni, astuessani sijään palsami-tarhasta. Jh! makeimmasa, oikein Babelin hekkumallisessa kiemailuksessa he seisoiwat tässä rinta wasten rinta, shleillen ja halaillen. Ellei tämä ole tosi, niin rewetkään manner mun jalkani alla, ja weskellona kadotkoon Joas!

Sakaio. Suuri Abraham! pitääkö mun uskoman semmoista petollisuutta lapsistani? Oletko niin kewhtmielinen ja huihkentelewainen tytär? Onko tämä totta?

Lea. Kallistuin hänen rintaansa, se on tosi; mutta petoksesta oli sydameni kaukana, waikka tuntuin katteralta jäähyväishetki. Niin, jäähyväishetki tämä oli, ja sentähden tahdoin vielä kerran painaa otsani wasten hänen polveansa ja sitten erota hänestä iäksi. Niin oli asia, ei suurempi eikä wähempi.

Joas. Ah, tyttöseni! jos waan taitaisimme uskoa naisen sanaa, wiekkaan Gevan tyttären puhetta.

Sakaio. Tyttäreni, minä uskon sinua, ja sieluni saa rauhan taas. (Aramille) Toki; tahdonpa hiukan tutkistella sinua, nuorukainen.

Joas. Tutkistella häntä! Mitä vielä? Hän heitettäkään ulos, että koiwet rystää. Siinähan jo rikosta kyllä, että on hän teidän huoneessanne waस्तoin kowinta kieltoanne.

Sakaio. Aram, minä toiwon kuulewani totuuden sun huuliltasi.

Aram. Totuuden teille lausui tyttärenne. — Kun siirritte pois, riensin minä huoneeseen, huolimatta kiellostanne; sillä wäkisin mua wiehätti puoleensa joman immen kulwa sydämessäni, tämän rustean silmän tulinen ja lempeä paiste. — Mutta nytpä toki mun näette tässä wiimeisen kerran, kun tiedän että kaikki toiwoni on mennyt, koska kerran Lea itse on

wapaasti tarjonnut kätensä Joakselle, ja he ovat siis kihlattu pari. Ja tämän tunnusti hän minulle kohta, kieltäen mua koskaan enään kiehtomasta sydäntänsä ja pyhään hellästi, etten atvaisi enään tämän huoneen ovia. Minä lupasin hänelle mitä hän pyysi, lupasin, yön pimeä murhe kätsoillani. Silloin rupesti hän minua suloisesti lohduttamaan, ja minä wakuutin hänelle viimein ottawani tynnydellä vastaan kohtaloni, ja tarjosin hänelle jäähytwaitsiksi kätteni. Mutta silloin tahtoi hän vielä kerran kallistua potwolleni, ja minä sällin tapahtua niin, sillä se oli ihanata, enkä katsonut sitä rikoksetsi. Siinä hän lepäsi, kun hiljaa, niinkuin warjo, lähestyi meitä kiukkuinen Joas, uhaten sawallansa. Minä päädyin puolustukseen, ja tästä telme, jonka keskeyttäjäksi riensitte itse. (Sakaio ottaa Aramia kädestä).

Sakaio. Terve sinä, joka niin jalosti itseäs taitutat Herran tahdon mukaan! Mutta sanonpa sinulle tuitentin: unohda tämä huone ja katwahda myös tuota toista huonetta, jossa Leani kohta askartele emäntänä; sillä läsnä-olosi saattaisi waan tiusausta tyttäreni perheelliseen elämään. Me eroamme nyt, mutta erotkaamme ystäwinä, taitwaan nimesssä erotkaamme niin! Toki: älä poistu juuri vielä, waan wiitw hetki ja huomaa, mitäs näet, ja iloitse kanssani; sillä tänäpäpä on tapahtunut Sakaion huoneelle autuus. — Oi, Ruben! etkö lausu sinä samoin?

Ruben. Ah, nytpä Ruben, niinkuin hänen isäntänsäki, aattelee maailmasta toisiin, kuin waletessa tämän päiwän. Olistetty olkoon Herra Sebaotin armo!

Sakaio. Olistetty ainiaan! Hytwin meille, Ruben, että olemme nähneet rauhan ruhtinaan ja kuulleet hänen suustansa autuuden sanoman taitwasten taitwahiista! Sentähden tuotaa nyt filmistäni lapsen khyneleet. (Peittää filmiänsä).

Joas. (Eriksen) Mitä merkitsee tämä?

Lea. (Lähestyy isäänsä) Isäni, pyhä aawistus pance sy-

dämeni wapisemaan. Duko niinkuin salaisesti toiwon? Sano, miksi itket?

Sakaio. Korkeuden hallitsija, mitä olen minä, että minua muistelet? Tomussa matelewa mato ja kuitenkin sun lapsesi. Äskempä vielä ryömin turja mammonan taakan alla, ja ympärilläni wällitsi lewoton hö; nyt rohkenen katsoa hlös, ja awoinna on edessäni taitwas, awoinna isä Abrahamin helma!

Lea. Eijaa! mun isäni on walinnut parhaan osan, on astunut hurstasten tielle. Eijaa! nyt soikoot kanteleet ja huihut, ilon pauhinasta wapisoot perustat kaikki, ja pnhällä saamalla ja tuoksulla tähttyköön huoneemme, niinkuin Jesaias profeetan riemun ja kunnian juhkana ennen. Illoitkaamme! Illoitse, Joas, mun armahani!

Joas. (Karastellen kurtkuansa) Hiljaa, nainen, hiljaa!

Lea. Illoitse kanssamme autuuden päivänä! (Lankee isänsä syliin) Terve, isä, terve! Ah, Aram! heitä murheen muoto kauwas pois ja anna henkesi lentää leimausten kotihin saakka. Nyt ilo-myrskyn aalto korkealle tähtköön, nouskoon laine laineen hartioille suutelemaan siipiä kultaisen pilwen, ja asettukoon sitten myrsky taas, asettukoon rauhan tynneksi mereksi, jonka syvyydessä itseänsä kutsuailee pnhä, kaartawa taitwas. — Mutta terro, isä, terro meille onnesi retki.

Sakaio. Armas tyttäreni, riemulla sen teen. Ankara oli hetki, ijanakkaisesti ankara ja kaunis. — Kaupungin portilla, lähellä taloani seisoin, ja ihmisjoukko, niinkuin juhlassa kohisewa wirta, likeni meitä, ja sen keskellä Galilean matkamies. Mutta kun kansan paljous mun esti pääsemästä tielle, astuinpa erääseen puuhun hlös, ja sieltä toiwoin häntä nähdäkseni. Helteisesti hohti päivä, ja puhtaana ja sinisenä kaarteli taitwas wuorten tukkulain hlitse. Hän viimein ilmestyi esiin tuon punertawan kallion ja wanhan palmun wälistä pitkin hiehtaista tietä. — Hän tuli; nuori mies, puettuna liehuwaan mantteliin, lähestyi ihanasti kalweilla kaswoilla, ja ruskeat fi-

harat häilhiwät hänen olkapäillään. Niin hän lähestyi ja ihas-
tufella seurasiwat häntä kansan silmät. Mutta nytpä huomasi
hän puusfa miehen, katsoi hlös, ja tuntuipa kuin pyhä laine
olisi walellut minun ruumistani. Lempeä tosin oli tämä kat-
santo, mutta wakaawa ja hlewyyttä tähynnä, ja teräwästi jäte-
lewä niinkuin päiwäpaiste, peilin heleästä pinnasta wälähtäessä.
„Sakaio“, hän sanoi, „astu alas, sillä tänäpänä tahdon wie-
railla sin huoneesfasi“. Kernaasti, waikka kowin hämmästyhen,
minä rientsin alas; iloisena hän seurasi minua ja astui huonee-
seni; minun publikanin huoneeseen! Mikä kunnia!

Joas. Kunnia?

Sakaio. Kunnia suuri, mutta suurempi vielä onni, onni
taiwaallinen! Kiireesti walmistin atrian, jota weljellisesti nau-
titsimme yhdesä: hän, hänen opetuslapsensa, Ruben ja minä.
Mutta atrioitesamme, mitä pyhää ja korkeata oppia lähti hä-
nen suustansa, suloisimman äänen siitwillä kowahani kannet-
tuna. Hän saarnasi rakkauden laupiaasta Jumalasta, joka ei
tahdo täällä suurimmankaan syntisen kuolemata, ei pahimman-
kaan ihmisen turmiota, waan tahtoo häntä tääntää, parantaa
ja puhdistaa omaksi lapseksensa. Paastoaminen ja rukouksen ul-
konainen puuha on hänen edesfänsä mitätön, mutta puhtautta,
puhtautta, sielun puhtautta hän tahtoo meiltä. Ja kaikille maan
päällä, jotka wilpittömällä sydamella täyskelewät täällä, tun-
nustaen ainoasti Jumalaa korkeudesfa, niille kaikille hän lupaa
ijankaikkisen autuuden. — Niin hän opetti, ja oppiansa har-
taasti kuuntelin seurassa hurstasten miesten. Sydämeni wa-
wahteli, kuumeni ja sytthi lopulta kaikkivoittawaan paloon. Hlös,
läpi filmieni khyneiwirran, minä katsahdin pyhään mieheen, ja
hän katsahti minua, niinkuin kirkas taiwas satawan pilwen ää-
reltä meihin katsahtaa, lähettäen toiwon waloa. Niin katsahti
hän, ja hänen poskensa hohtiwat kuin tulinen hiili. Ah! sil-
loinpa mun täsitti Jumalan kaikkiwaltias henki, mä nousin hlös,
todistin hänen Messiaaksi, lupasin ustoa häneen ja hänen woi-

manja kautta kantaa wanhurskauden hedelmiä. Ja mitä lupasin vielä? — Se nähtää kohta omilla silmillänne, rakka-himmat hstävät. (Menee ottamaan lipastansa).

Lea. Olisths olkoon Jehowalle, hlisths ja funnia!

Joas. (Eriksen) Hmt! Mitä tahtoo hän lippaastansa? (Sakaio on kantanut lippaansa pöydälle).

Sakaio. Nht, mun tyttäreni, älä punehdu, kun kuulet totuuden, waan katsahda jalosti maailmaan. Siis kuulkaat: Suurin osa tästä aartestani on wäärhydellä koottu.

Lea. Sentähden wiskattaa se paino potweltanne pois; waiputoon se köyhien uhri=arkkuun.

Sakaio. Dikein sanottu! — Joas, nht älä punehdu, Jumalan nimesä, älä punehdu.

Joas. Sakaio! Malttakaat mieltänne, ihminen, maltta-kaat mieltänne Herran tähden!

Sakaio. Juuri, Herralle tähtän lupaukseni nht, uhra-ten aarteni köyhille ja kaikille, jotka ovat kärsineet wäärhyttä minun kauttani; sillä kalliimpi kuin kaiken maailman aarteet onpi mun sieluni. Nht, arkkuni, on mieleni iloisempi sinusta erotessani, kuin koskaan ennen, sinua tähttäessäni. Ruben, sinä aina uskollinen Ruben, ota halttuusi rahat, lue kohta siitä wai-waisille puolet, kahdeksanhymmentä penninkiä leskelle Gilgalissa ja neljähymmentä eräälle miehelle Bet=Haramissa, ja vielä monille muille.....

Joas. Herettää hullut! Herettää jo!

Sakaio. Älä estele! — Niin; ja monille muille, sitä myöden kuinka muistooni johtuu weijausteni uhrit; ja ne, jotka muistostani ovat kadonneet, ne astukoot esiin, todistaen te-toni, ja minä maksan heille takaisin neljänkertaisesti, niinkuin käskee Moosetjen laki. Kaikki, kaikki tahdon heille maksaa, niin kautwan kuin kestää arkkuni sisällhs. Ja kun on se tyhjennetty — ja tämä on tapahtuva pian — he älkööt kuitenkään heit-täkö toivoansa, waan odottakoot vielä tulewaisuuteni waroista

färsithn wähinkonsa takaisin. Tämä oli lupaukseni Galilean profeetalle, ja nyt sen tähtän. — Rikas olin siis, mutta nyt olen köyhä ja kuitenkin rikkaampi kuin kostaan ennen. Kiitetty, olkoon Herran Nimi!

Lea. Kiitetty, hlistetty tällä hetkellä ihanalla!

Sakaio. Ota arffu ja tee minun tahtoni.

Ruben. Että niin on tapahtuva, se tietäkää, herra!

Sakaio. Minä tunnen sinun. Mene ja tee niinkuin sanoin. (Ruben lähtee käymään, mutta Joas, ryhtyen arffuun, estää hänen kulkunsa).

Joas. Seisähdu mies, seisähdu!

Ruben. Mitä ai'ot!

Joas. (Eiistää arffua wimmatusti wästen rintaansa). Arffustani pois! Marteet ovat minun, minun, minun ne ovat! Minulle ovat ne määrättyt ja pyhästi luvvatut, ja tämä on toinen toji. Pois!

Ruben. Hellitä sinä willitty, ja anna minun mennä! (Joas ja Ruben tempailewat arffua kaksin puolellessa).

Sakaio. Joas, Joas oletko mieletön?

Lea. Joas, älä wiritä mun isäni wihaa!

Joas. Huomenlahja, huomenlahja, haa!

Ruben. Mene helwettiin!

Joas. Auttakaat minua hylwät naapurit ja kansalaiset! Sakaio on kadottanut järkensä, eikä tiedä mitä hän tekee. Rientäkää, rientäkää apuun!

Sakaio. Sinä saatat mun sydämeni paisumaan.

Joas. Hän ei tiedä, mitä hän tekee!

Lea. Hän tekee työn otollisen Jumalan ja ihmisten edessä.

Joas. Kuluta on minun!

Ruben. Sinä walehtelet!

Joas. Minun ihan totisesti!

Sakaio. Mitä? (Ottaa Joasta käsiwarresta ja wiskaisee hänen kiwaasti siwulle). Mene matkaasi, kiusan henti.

Lea. Kiitoksia, isäni! (Ruben wie artun pois).

Sakaio. Tässä on tapahtuva minun tahtoni, waan ei sinun.

Lea. Kiitoksia, isäni, kiitoksia! — Mutta mitä haaste-
len minä? Ei suinkaan sotavainnon ja rauhan kieltä. Toki: anna
anteeksi, armas Joakseni, lause, jossa puhkesi ilmiin Lean enti-
nen mieli, iloiten toisen wahingosta. Mutta sitä pyytää hän
sin unohdamaan taas. — Niin tefi mun isäni sua kohtaen, kun
ei woinut toisiin tehdä, osoittamatta karmeutta. Tiedä, että
ovat hänen silmiänsä autvenneet näkemään, minkä ihanan oikeu-
den thön hän nyt rikkaudellansa tekee, thön josta riemuitsee ju-
mala ja enkelit. Sen sanot myös kerran sinäkin, kuultuasi tai-
waan oppia, joka on sotavainnon ja rakkauden ewankelio.

Joas. Saatana sin kielestä naulittoon kiini, muuttakoon
sin waitta suolapatsoaksi. Huolisinko siitä? Minäkö ottaisin
waimokseni tuon suuren wäärintekijän, koron kiskojan ja war-
kaan tyttären? Siitä warjeltkoon minua armollinen Elohim.
Se on sanani.

Lea. (Eriksen) Mikä ihana sana!

Joas. Koronkiskoja ja waras, sen on hän tunnustanut itse.

Sakaio. Ja kuitenkin vielä jälkeen tämän tunnustukseni
likistit aivan rakkaasti mun kultaani sydäntäsi vastaan. Mitä
aattelisit tästä?

Joas. Mitä tahdot. Tyttäresi heitän hiiteen!

Lea. Sinua kiitän, Joas, että päästät minun näistä
tyhmistä kahleista. Sua kiitän, wuodattaen ilon lämpöisiä tyy-
neleitä, kiitän sinua siitä, että aukenee jo täällä wienon neito-
sen etehen wapauden maailma. Mikä kultainen päivä!

Sakaio. Suokoon Jumala, ettei Joas, enentäessään rik-
kauttansa, olisi ennättänyt Sakaion wertaisiksi luwattomain kei-
noin harjoituksessa, sen suokoon Jumala! Toki! wäärin olen
tehnyt, mutta niin ja ehkä julkeammin vielä on tässä tehty
aina katuajesta entisyydestä saakka. Kuitenkaan tämä ei rah-

tuakaan puolusta minua, ei Jumalan, eikä ihmisten edessä. Ainoastaan katumus ja parannus ja tämän, sekä oikein että väärin kootun, kultani uhraus voi saattaa tehdyn tekemättömäksi jälleen ja lahjoittaa sielulleni rauhan. Ja niin on tapahtuva tänäpäivänä, tällä hetkellä taitvaan äärettömän armon ja voiman kautta. Ja onpa, Herran tietien, tämä päivä tehnyt monella tavalla onnen työn. Se voimallisena viiskaimena jo ajoissa poisti sutvustani vaarallisen ohdakkeen, joka tahtoi juurtua mun tyttäreni tulevaisuuden peltoon. Tämä päivä on selvästi näyttänyt, että ainoastaan huoneeni tavarat ja kulta oli se morsian, jota kohden Joas pyrki yli Lean potwen riettailla askeleilla. Mutta tänään on hän näyttänyt oikean nahkanssa. Hän nyt, kun Sakaion rikkaus on mennyt, hylkää köyhän publikanin ja hänen tyttärensä. Mutta kaikki on hyvin!

Lea. Ah! tämä hyltääminen on onneksemme.

Sakaio. Sen tiedän. Häntä et rakasta, vaan Aramia, Aramia. Mutta älä katso enään häntäkään puoleensa; sillä sinä olet köyhän miehen tytär. Niin, nytpä nähdään mikä taitvutteli poikien sydämiä huonettani kohden. Oliko se rikkaus? Oliko se ahneus? Sinäpä, mun lapsi raukkani, olet nyt se koetus-kivi, joka näyttää kumpaisestako metallista oivat heidän sydämensä.

Aram. Hän on se kallis kivi, jota sieluni lakkaamatta haluaa. Oi, jos hänen omakseni voittaisinkin, niin tättäisin hänet sydämeni syvyyteen!

Sakaio. Tässä on hän! Kallistu hänen syliinsä, mun Leani, ja ole hänen oman sa aina. (Vetää häntä Aramia kohden).

Lea. Mun isäni armahin! (Kallistuu Aramin rintaan). Aram, sä ihanainen!

Aram. Lea, mun onneni luoja!

Lea. Mitä? Lepäänkö vasten sinun rintaasi, omana lemmittynäsi nyt?

Aram. Lepää, ijanikaikkisesti lepää siinä!

Lea. Enhän usko onneani, ja tiedän sen varmaaksi kuitentfin. Mitä suloisuus, mitä huimaava tuoksu pyhien lehtimaja-juhlasta!

Aram. Sydämiemme juhla!

Sakaio. Aram, tämä neito sun ansaitsee ja sinä myöskin hänen, waikka katoaatin sinun sielusi katsanto maan mustahan multa.

Aram. Maan multa? Wäärin luultu, wallan wäärin! Minä uskon tätä Natfaretin miestä Jumalan walitukseksi mieheksi; ja tietäkää, että puhun sydämen wilpitöntä kieltä. Ah! en teeskentele, en teeskentele, niinkuin petollinen konna. Mitä tefisin niin? Ollihan jo Lea omani, ennenkuin tunnustin tämän. — Niin, minä uskon häneen.

Sakaio. Riemuittaamme!

Lea. Riemuittaamme katsinkertaisesti!

Aram. Katso, Israelin voimallinen Messias on siinä. — Minkä pidän suurimpana ihmeenä täällä? Sen, että saita wiskatsee kaiken rikkautensa pois niinkuin saastaisen loan. Sitä ei saata aikaan ihmistöima.

Sakaio. Totisesti ei! Jumalan armo on tehnyt tässä ihmethönsä.

Aram. Kuitenkin; ken poisti mun filmistäni sokauden sumun? Tertve sinä kaunoinen Lea! Sun olennoistasi on wirramut mun puoleheni pyhä walkeus, jonka loistaaessa henkeni filmä on tunkeunut kauwas Jumalamme waltakuntaan.

Sakaio. Selam, mun lapseni, selam! Sinä saatoit mun näkemään autuutemme auringon. Hänen näin ja ituisen rauhan sain.

Lea. Hänen näin ja tämän kaiken sain. Me kaikkihan nyt kuulumme tuon oikean paimenen lammasmaan, ja minä itse, minä olen vielä Aramin iloinen, iloinen, kultainen karitsa! Oi, ihanata iltaa! Mun sieluni kärkelepi kuin soidesa tuhannen simbalin, kärkelee ja wäräjä, niinkuin wiikunalehto humi-

see. Kuulkaamme kuulkaamme hiljaisista kohinaa, kuin ennen hyminä Eliaan tuulen, joka Herran toi! Ah! koska olen nähnyt illan näin armahan? Jos sen nähnyt olen, niin olinpä silloin viennoinen lapsi. Ulkona tuolla, toisella puolen kaupungin muureja, mä kesäpäivänä viivihin, leikiten palmistossa. Mas piti taitvaan lakea vierä sateilevä aurinkoinen lännen kultapilviin päin, ja lounainen liehtoi ihanasti, liehtoi ja humisi palmujen latvoissa. Niiden varjoissa mä hyppelin ja leikkittelin iloisena lapsena, kun kaiku mun korviini ääni, kaiku läpi tuulen liepeän virran, huudellen Peaa, Peaa ja Peaa taas. Ken huuteli siinä? Kenen oli tämä suloisesti helisevä ääni? Ah! silloinpa emoni lemmekäs sisär, nainen mustaharainen ja hehkuva kuin punertava ruusu, lähestyi, huudellen lempilästään. Hän tuli, kääri mun helmaansa ja lausui: „riennä jo kotihis, riennä mun kanssani, kultaseni; siellähän vieraita Mahanaimin kaupungista huoneessamme riemuitsee, ja sinua halaavat he nähdä, syileillä ja suudella. Tule, mun lapseni, tule!“ Niin hän lausui, mua manttelinsa suojaessa kantaen vasten viileää ihanata tuulta; ja nähtipä viimein armas koto. Me astuimme sisään, ja lehtien pyhästä tuokfusta tähttyi sabatin iltana huone. Sisään me astuimme, ja hymyten avasivat mulle helmansa Mahanaimin suloiset vieraat; ja nähtipä sylistä syliin mä tulinkin kuin kultainen hempu. Niinpä armasteltuna lintusena mä naisten varjoisilta potvilta urosten rinnoille ihanassa pyörteessä kiertelin, kunnes lepäsin viimein tuojani liepeessä helmassa jälleen. Siinä autuaasti mä lepäsin ja katsahdin affunasta läntehen kauwas, ja näin siellä auringon sammuvan loimon, joka, pyhästi hymyten, vaipui hohtavien vuorten taakse. — Tämänkaltaisen lapsuuteni ihanin päivä. Ah! siihenpä tahdon verratapäivän tämän.

Sakaio. Oi mun lapseni, oi kallis sielu! Mikä sydän tihkkyi sin potvessasi! Tunnenpa äärettömän riemun, katsellesani liekkiä, joka meitä kohtaan filmistäji leinuu, lämmittäen

herttaisesti. Aram, kuule minua. Aram! (Pidellen Leaa kädessä). Tämä lapsi tuopi sinulle ikuisen onnen.

Aram. (Tarttuu Lean toiseen käteen) Sen tuopi hän, ja siitäpä voin itseäni kutsua onnen pojaksi.

Lea. Kaikki hyvä annetaan meille ylhäältä. — Mutta iloitkaamme!

Aram. Riemuitkaamme! — Joas, minä tiedän, ettet mielly hhibisthä iloomme nyt, vaan siirryt meistä kernaammin pois.

Joas. (Eriksen) Niin; miksi seison tässä ja tuijottelen, minä hullu? (Ääneensä) Minä riennän teistä pois ja jätän teille firouksen. Katso, Jehovan rangaistus! — Astukoon sisääanne perkelein kiljutva lauma, polttava rutto ja spitalitauti, joka tultaa ja syö hamaan luihin asti! (Kovalla mörääväällä äänellä, ja paukutellen saumaa lattiaan) Hamaan luihin asti, hamaan luihin asti! Haa!

Sakaio. Mutta, ole onnellinen sinä!

Lea. Iloinen ja onnellinen ainiaan, weljemme rakas!

Aram. Onnellinen, ja viimein kuollessasi autuas!

Joas. (Hämmästyen) Mitä?

Aram. Onnea sinulle toivon, kaikesta sydämestäni toivon sitä.

Lea. Kuin keijän lempeä sade, niin vuotakoon onni ja rauha sinulle ja viimein jumalan kunnian loiste!

Sakaio. Jalosti lausuttu, mun tyttäreni! Ah! sun ylevä sielusi meitä kohottaa maan tomusta taivasten korkeuteen! — Niin, onni, autuus ja rauha olkoon viimein meidän kaikkein perintö-osa, kaikkein, kaikkein! (Syleilee Leaa ja Aramia. Joas poistuu kowin aattelemana ja käsi otsalla).

(Esiirippu putoaa).